

३५ सदस्यांपेक्षा कमी सदस्य संख्या
असणाऱ्या सहकारी गृहनिर्माण
संस्थेच्या व्यवस्थापन समितीची सदस्य
संख्या निश्चित करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन

सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: सगृयो-२०२४/प्र.क्र.४/१४-स

नविन प्रशासकीय भवन, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक: ०३ जानेवारी, २०२४.

वाचा :-

महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम-१९६० चे कलम १५४ ब (१९) व (२२).

प्रस्तावना :-

छोट्या सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या कामकाजामध्ये सुसूत्रता येणेसाठी व्यवस्थापन समितीच्या सदस्यांची संख्या ११ असण्याबाबतची अट ३५ सदस्यांपेक्षा कमी सदस्य संख्या असणाऱ्या गृहनिर्माण संस्थांचे बाबतीतही शिथिल करण्याचे आदेश निर्गमित करणेबाबत सहकार आयुक्त यांचे स्तरावरील दि.११.१२.२०२३ रोजी आयोजित कायदा सुधारणा समितीच्या सभेमध्ये तपशीलवार विचारविनिमय झाला.

महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम १५४ ब (१९) (१) मध्ये समिती ही, राज्य शासन राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे वेळोवेळी ठरविले इतक्या सदस्यांची मिळून बनलेली असेल, अशी तरतूद आहे.

४. गृहनिर्माण संस्थाकरीता तयार केलेल्या आदर्श उपविधीच्या प्रकरण १२ मध्ये सहकारी संस्थांच्या व्यवस्थापनाच्या दृष्टिने परि.क्र.११४ मध्ये व्यवस्थापकीय समितीची संख्या निश्चित केलेली आहे. ती खालीलप्रमाणे.

“११४ : समितीतील सदस्यांची संख्या ११/१३/१५/१७ आणि १९ अशा प्रकारे असेल व या संख्येमध्ये अधिनियमातील कलम ७३ ब व ७३ क अन्वये तरतूद केल्याप्रमाणे आरक्षित सदस्य संख्येचा समावेश असेल.

व्यवस्थापन समितीतील सदस्यांची संख्या

संस्थेच्या सदस्यांची संख्या	सर्वसाधारण	राखीव जागा				एकूण	समितीच्या सभेकरीता गणपूर्ती संख्या
		महिला	अ.जा./अ.ज.	इ.मा.व.	वि.जा./भ.ज./वि.मा.प्र.		
१	२	३	४	५	६	७	८
१००	६	२	१	१	१	११	६
१०१ ते २००	८	२	१	१	१	१३	७
२०१ ते ३००	१०	२	१	१	१	१५	८
३०१ ते ५००	१२	२	१	१	१	१७	९
५०१ आणि अधिक	१४	२	१	१	१	१९	१०

सभेच्या गणपूर्तीसाठी विद्यमान समिती सदस्यांचे सरळ बहुमत आवश्यक असेल.”

५. वरील तक्त्यातील व्यवस्थापकीय समितीच्या सदस्य संख्येमध्ये ३५ सदस्यांपेक्षा कमी सदस्य संख्या असणाऱ्या गृहनिर्माण संस्थेसाठी किमान व्यवस्थापकीय सदस्य निवडण्याचे अधिकार संस्थेला देण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

३५ सदस्यांपेक्षा कमी सदस्य संख्या असणाऱ्या गृहनिर्माण संस्थेसाठी खालील मर्यादेत व्यवस्थापकीय समितीमध्ये सदस्य संख्या निवडीचे अधिकार सहकारी गृहनिर्माण संस्थेस देण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

संस्थेच्या सदस्यांची संख्या	सर्वसाधारण	राखीव जागा				एकूण	समितीच्या सभेकरीता गणपूर्ती संख्या
		महिला	अ.जा./अ.ज.	इ.मा.व.	वि.जा./भ.ज./वि.मा.प्र.		
३५ पेक्षा कमी सदस्य संख्या	१	१	१	१	१	५	३

६. सदर आदेश, महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० मधील कलम १५४ (ब) (१९) नुसार शासनास प्राप्त असलेल्या अधिकारात निर्गमित करण्यात येत आहेत.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०१०३१५५६२६२२०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(नितीन गायकवाड)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल महोदय यांचे प्रधान सचिव,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव,
३. मा.अध्यक्ष/ मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानमंडळ यांचे खाजगी सचिव
४. मा. मंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव,
५. मा.विरोधी पक्षनेता (विधानसभा/ विधानपरिषद), महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
६. मा. विधीमंडळ सदस्य (सर्व),
७. मा.अ.मु.स./मा.प्रधान सचिव/मा.सचिव (सर्व विभाग), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
८. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, मंत्रालय, मुंबई

९. संचालक, पणन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१०. साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
११. आयुक्त, वस्त्रोद्योग आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
१२. संचालक, रेशीम संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
१३. महालेखापाल-१ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.
१४. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई.
१५. महालेखापाल-२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर.
१६. महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर.
१७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१९. सर्व विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था (प्रशासन / लेखापरीक्षण).
२१. सर्व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था,
२२. सर्व जिल्हा विशेष लेखापरीक्षक, सहकारी संस्था,
२३. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
२४. कक्ष अधिकारी (सर्व कार्यासने) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
२५. अध्यक्ष, मुंबई जिल्हा को.ऑप.हौ.फेडरेशन लि., मुंबई
२६. निवड नस्ती / (१४-स).